

Věc

Platové nároky zaměstnanců zdravotnické záchranné služby v souvislosti s vyplacenými tzv. covidovými odměnami

DŮVODOVÁ ZPRÁVA:

Dne 07.08. 2024 Rada Ústeckého kraje (dále jen „RÚK“) vzala na vědomí informaci o Rozsudku nejvyššího soudu České republiky, sp. zn. 21 Cdo 2044/2023-115 ze dne 23.04.2024 ve věci odměn, přiznaných zaměstnancům zdravotnické záchranné služby, kteří se podíleli na plnění úkolů stanovených krizovými opatřeními vydanými vládou České republiky a mimořádnými opatřeními vydanými Ministerstvem zdravotnictví v době řešení epidemie Covid-19. Zároveň RÚK konstatovala, že Ústecký kraj je připraven se podílet na řešení platových nároků zaměstnanců Zdravotnické záchranné služby Ústeckého kraje (dále jen „ZZSÚK“), příspěvkové organizace v důsledku rozdílu dopadů odměn podle § 134 zákoníku práce anebo odměn podle § 224 odst. 2 zák. práce, pro zjištění průměrného výděлку v období 3 čtvrtletí r. 2021.

V roce 2020 a v roce 2021 byly zaměstnancům ZZSÚK přiznány odměny v důsledku plnění povinností stanovených krizovými opatřeními vydaných vládou ČR a Ministerstvem zdravotnictví v době řešení epidemie COVID 19.

V červnu r. 2020 byla Ministerstvem zdravotnictví poskytnuta dotace ve výši 91 135 189 Kč na základě Rozhodnutí č. OKP/40/1102/2020; (tzv. I. vlna covidových odměn):

„Finanční prostředky určené na odměny pro zaměstnance Zdravotnické záchranné služby Ústeckého kraje, kteří se podíleli na plnění úkolů stanovených krizovými opatřeními..... za období 1. 3. 2020 – 31. 5. 2020, rozdělené v souladu s podmínkami pro přidělení neinvestičních finančních prostředků a povinnostmi příjemce neinvestičních finančních prostředků, které jsou nedílnou součástí tohoto Rozhodnutí.“ Součástí Rozhodnutí byla uvedena bližší informace k vyplacení odměn: „Odměny bude poskytovatel ZZS vyplácet v souladu s § 224 odst. 2 b) zákoníku práce.“

V roce 2021 byl na základě vyhlášky č. 172/2021, kterou se mění vyhláška č. 305/2020 Sb., o stanovení způsobu zahrnutí kompenzace do výše úhrad za hrazené služby poskytnuté v roce 2020, vyplacen ZZSÚK kompenzační bonus od zdravotních pojišťoven na zvýšené osobní náklady u pracovníků poskytující péči během epidemie onemocnění COVID 19. Za druhé období vlny pandemie v období od 1. 10. do 31.12. 2020 náleží poskytovateli ZZS pro zdravotnické pracovníky částka ve výši cca 76 630 tis. Kč (včetně sociálního a zdravotního pojištění). Odměny zaměstnancům na základě tohoto bonusu byly vyplaceny v r. 2021.

Vzhledem k situaci, kdy k vyplacení této tzv. II. vlny covidových odměn neexistovala žádná metodická příručka, a výplata odměn v I. vlně byla ovlivněna Rozhodnutím Ministerstva zdravotnictví, bylo dohodnuto na Asociaci zdravotnických záchranných služeb, že bude postupováno obdobně a odměny byly vyplaceny dle § 224 odst. 2 b) zákoníku práce.

Nejvyšší soud však dne 23.4.2024 vydal Rozsudek, který mění související dopady Covid odměn, které byly přiznány v prvním období. Rozsudek ovšem zásadním způsobem ovlivnil také odměny, které byly přiznány ve druhém období.

Rozsudek Nejvyššího soudu spisové značky 21 Cdo 2044/2023, ze dne 23. 4. 2024

„Odměna, přiznaná zaměstnanci zdravotnické záchranné služby, který se podílel na plnění úkolů stanovených krizovými opatřeními vydanými vládou České republiky a mimořádnými opatřeními vydanými Ministerstvem zdravotnictví v době řešení epidemie Covid-19, a vyplacená z prostředků přidělených zaměstnavateli rozhodnutím Ministerstva zdravotnictví na základě usnesení vlády č. 518 ze dne 7. 5. 2020, je odměnou poskytnutou podle § 134 zák. práce. Je součástí platu a je nutné ji zohlednit při zjišťování průměrného výdělku zaměstnance.“

https://www.nsoud.cz/Judikatura/judikatura_ns.nsf/WebSearch/F0AC268AAFB1DA4AC1258B24004D42B4?openDocument&Highlight=0

Ačkoliv se Rozsudek Nejvyššího soudu přímo nedotýká II. vlny covidových odměn, je aplikovatelný přiměřeným způsobem i na další vlnu odměn a celorepublikově je vyžadováno Odborovým svazem zdravotnictví a sociální péče ČR, aby byla neprodleně provedena oprava správné výše průměrného výdělku u všech zaměstnanců ZZS a uhrazena dlužná část platového nároku za období 3. Q r. 2021. Přestože zaměstnanci ZZS byli seznámeni s administrativní zátěží, kterou představuje přepočítání dlužných platových nároků a probíhají jednání vedoucí k řešení následků Rozhodnutí Nejvyššího soudu, došlo v několika případech k podání předžalobní výzvy.

ZZSÚK vyčíslila finanční náročnost pokrytí platových nároků: **26 621 308 Kč, částka obsahuje 19 687 tis. Kč na dorovnání platových nároků, související sociální, zdravotní pojištění a přiděl do FKSP a dále zákonné pojištění.**

ZZSÚK již zavedla úsporná opatření a vyčlenila prostředky (tvořící nenárokovou složku mzdy) k částečnému krytí těchto nákladů.

ZZSÚK požádala o zvýšení ZU – objemu prostředků na platy pro rok 2024 o částku **13 674 tis. Kč** (rovněž v souvislosti s poskytnutou dotací od Ministerstva zdravotnictví v rámci „krizové připravenosti“).

Příspěvková organizace dále celkově na doporučení odboru ZD přehodnotila nákladovou a příjmovou stranu svého rozpočtu takto:

Platové nároky	19 687 tis. Kč
sociální a zdravotní pojištění	4 212 tis. Kč
zák. soc. pojištění	49 tis. Kč
FKSP	- 513 tis. Kč
materiál	- 1 400 tis. Kč
opravy	340 tis. Kč
cestovné	110 tis. Kč
služby	- 792 tis. Kč
ostatní náklady	259 tis. Kč
Nákladová strana celkem	21 952 tis. Kč

Snížení zapojení RF	- 500 tis. Kč
Zdravotní pojišťovny	3 192 tis. Kč
Smluvní pokuty	10 tis. Kč
Ostatní výnosy	250 tis. Kč
Příjmová strana celkem	2 952 tis. Kč

ROZDÍL **19 000 tis. Kč**

V rámci svého rozpočtu se ZZSÚK podílí na dorovnání platových nároků částkou ve výši **8 000 tis. Kč.**

ZZSÚK žádá o poskytnutí neinvestičního účelového příspěvku pro rok 2024 ve výši **11 000 tis. Kč.**

Vyjádření odboru zdravotnictví:

Odbor zdravotnictví doporučuje navržené usnesení ke schválení s ohledem na skutečnost, tak jak je uvedena v důvodové zprávě. Doplnujeme, že navržený způsob řešení reflektuje celospolečenskou situaci a postup ostatních zdravotnických záchranných služeb, resp. krajů. Postup ale předpokládá, že jednotliví zaměstnanci uzavřou se svým zaměstnavatelem dohody o narovnání, jejichž vzor je pro informaci přiložen. Pokud tak ve všech případech, resp. v každém jednotlivém případě, k uzavření dohody nedojde, bude situace řešena individuálně v kompetenci zaměstnavatele, tedy ZZSÚK (zejména v situaci již nyní podaných předžalobních výzev).

Vyjádření odboru ekonomického:

Ekonomický odbor akceptuje navržené usnesení za předpokladu, že platové nároky budou jednotlivým zaměstnancům vyplaceny až po uzavření předložené dohody o narovnání.

Související rozpočtové opatření je předloženo v materiálu ekonomického odboru „Rozpočtová opatření ÚK č. 12/2024/ZÚK“, který je předložen k projednání v radě kraje dne 21.08.2024 a zastupitelstvu kraje dne 09.09.2024.